

Kvalitativ metode

Kvalitativ metode har sine styrker ifht. indsamlingen af det man ofte kalder "bløde" data - dvs. oplysninger, hvor en dybere forståelse af fænomener er omdrejningspunktet.

Modsat den kvantitative metode, som tilstræber at beskrive oplysninger (data) gennem numeriske værdier, søger den kvalitative metode at fortolke, forstå og undersøge nuancer og dybde.

Den kvalitative metode er særlig anvendelig til at studere forhold, der generelt er vanskelige at måle, fx personlige oplevelser, livshistorier, følelser, kultur, sociale relationer eller magtforhold.

Fordele og ulemper ved kvalitativ metode:

Fordele:

- Mulighed for at gå i dybden med et emne, interessante iagttagelser eller udtalelser.
- Når der er interaktion mellem interviewer og respondent, fx i deltagende observationsstudier eller interviews, skabes der mulighed for at få uddybende og velbegrundende svar.
- Der er større fleksibilitet end i kvantitative metoder, fordi kvalitativ metode i højere grad kan tilpasses ad hoc til undersøgelsen, den person der interviewes eller de fund der gøres undervejs.
- Kvalitative metoder kan uden store omkostninger anvendes i "small scale" til at undersøge ukendte områder og dermed give adgang til ny viden.

Ulemper:

- Kvalitativ metode, fx interviews eller observationer kan til tider være tids- og ressourcekrævende.
- En ulempe ved kvalitativ metode kan være, at den viden der opnås ikke nødvendigvis kan generaliseres. Dette betyder fx, at en enkelt biblioteksbrugers oplevelse af biblioteket eller oplevelse af et konkret arrangement ikke uden forbehold kan bruges som dokumentation for, hvordan biblioteksbrugere generelt oplever biblioteket eller et konkret arrangement.
- Problemer med subjektivitet undervejs i dataindsamling og analyse, idet personen som laver den kvalitative undersøgelse skal fortolke og forstå. Herved skabes der usikkerhed om, hvorvidt fortolkningen i det hele taget er korrekt eller evt. "farvet" af de erfaringer som personen (den der laver undersøgelsen) har.

Centrale værktøjer og begreber indenfor kvalitativ metode

De kvalitative metoder er mangeartede. Der findes mange forskellige typer af metoder, hvormed man kan undersøge, hvordan noget *gøres, siges, opleves* eller *fremtræder*.

[Interview](#), [observation](#) og [narrativ dokumentation](#) er tre typer af kvalitativ metode som kan være anvendelige ifht. at generere viden om bibliotekets tilbud.

Interview samt observationsstudier er meget centrale og etablerede kvalitative metoder. De anvendes bredt og i mange sammenhænge.

Narrativ dokumentation har de senere år etableret sig indenfor i sær det pædagogiske felt, men har i relation til udviklingen af BibDok vist sig at kunne bidrage med meget relevant viden om bibliotekets tilbud og praksis.

Nedenstående tabel viser de mest centrale begreber indenfor kvalitativ metode. Interesserede kan læse mere i **bl.a. ??????**.

Tabel 1: Centrale begreber i kvalitativ metode

Centrale begreber	
Informant	<i>En person som deltager i et interview</i>
Interview	<i>En samtale med en eller flere personer, der har et forud defineret formål</i>
Transskribering	<i>Ordret nedskrivning af interviewsamtaler på baggrund af en lydoptagelse</i>
Observation	<i>lagttagelse af personers handlinger, adfærd og interaktioner</i>
Observationsnoter	<i>Noteringer af de konkrete hændelser og situationer der observeres. Herunder bl.a. stemninger, følelser og egne refleksioner.</i>
Logbog	<i>Bog, hæfte eller dokument, hvor refleksioner, idéer, spørgsmål, processer og gøremål noteres som dokumentation for indsats og/eller med henblik på fremadrettede justeringer.</i>
Repræsentativitet	<i>Hentyder til, i hvilken grad interviewpersonen eller de observerede personer med hensyn til forskellige faktorer (fx køn, alder og etnicitet) afspejler den gruppen, man ønsker at sige noget om. Det kan fx være den brede danske befolkning, målgruppen for undersøgelsen eller den brede skare af biblioteksbrugere.</i>
Validitet (gyldighed)	<i>Gyldighed handler om, at måle det, man ønsker at måle.</i>
Reliabilitet (pålidelighed)	<p><i>Er den måde vi har indsamlet data på pålidelig? Hvis vi gentager fx interviewundersøgelsen, ville vi så få de samme resultater igen?</i></p> <p><i>I interviews er der generelt en meget lav grad af reliabilitet, fordi en person stort set aldrig vil svare eller fortælle præcist det samme, som første gang man interviewede dem. Man kan sjældent gentage et interview og få præcis de samme oplysninger.</i></p>

